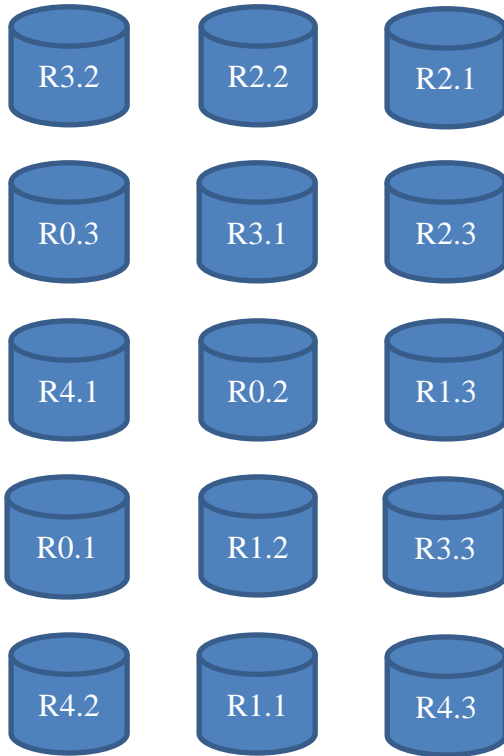

LAMPIRAN-LAMPIRAN

Lampiran 1. Layout penelitian

Keterangan:

R0 : Kontrol (tanpa perlakuan)

R1 : 1000 ppm ekstrak rumput laut

R2 : 2000 ppm ekstrak rumput laut

R3 : 3000 ppm ekstrak rumput laut

R4 : 4000 ppm ekstrak rumput laut

Tiap perlakuan terdiri dari 3 ulangan, setiap ulangan terdiri dari 5 tanaman (2 tanaman korban dan 3 tanaman sampel). Sehingga total keseluruhan 75 polybag.

Lampiran 2. Deskripsi Tomat

DESKRIPSI TOMAT VARIETAS SERVO

Asal	:dalam negeri(PT. East West Seed
Indonesia)	
Silsilah	:65092-0-175-1-5-0 (F) x 53882-0-
10-6-0-0 (M)	
Golongan varietas	: hibrida
Tinggi tanaman	: 92,00 – 145,85 cm
Bentuk penampang batang	: segi empat membulat
Diameter batang	: 1,0 – 1,2 cm
Warna batang	: hijau
Warna daun	: hijau
Bentuk daun	:oval dengan ujung meruncing dan tepi daun bergerigi halus
Ukuran daun	:panjang daun majemuk 28,00 – 37,22cm, lebar daunmajemuk 20,50 – 28,87cmpanjang dauntunggal 10,4 – 14,7cm, lebar daun tunggal 6,6 – 9,4cm
Bentuk bunga	: seperti bintang
Warna kelopak bunga	: hijau
Warna mahkota bunga	: kuning
Warna kepala putik	: hijau muda
Warna benangsari	: kuning
Umur mulai berbunga	: 30–33 hari setelahtanam
Umur mulai panen	: 62–65 hari setelahtanam
Bentuk buah	: membulat (high round)
Ukuran buah	: panjang 4,51–4,77cm,diameter
4,82–5,13cm	
Warna buah muda	: hijau keputihan
Warna buah tua	: merah
Jumlah rongga buah	: 2 – 3 rongga
Kekerasan buah	: keras (7,30–7,63 lbs)
Tebal daging buah	: 3,8–6,5 mm
Rasa daging buah	: manis agak masam
Bentuk biji	: oval pipih
Warna biji	: coklat muda
Berat 1.000 biji	: 3,1 – 3,9 g
Berat per buah	: 63,04 – 66,47 g
Jumlah buah per tanaman	: 31–53 buah
Berat buah per tanaman	: 2,1 –3,49 kg

Ketahanan terhadap penyakit	: tahan terhadap Geminivirus
Daya simpan buah pada suhu 25 – 270 C	: 7 – 8 hari setelah panen
Hasil buah per hektar	: 45,34 – 73,58 ton
Populasi perhektar	: 25.000 tanaman
Kebutuhan benih perhektar	: 77,5– 97,5 g
Penciri utama keputihan	: buah muda berwarna hijau
Keunggulan varietas	:produksi tinggi(45,34–73,58 ton), buah keras (7,30 –7,63 lbs)
Wilayah adaptasi	:beradaptasi dengan baik didataran rendah dengan ketinggian 145–300 mdpl
Pemohon	: PT. East West Seed Indonesia
Pemulia	: Nugraheni Vita Rachma
Peneliti	:Tukiman Misidi, Abdul Kohar, M. Taufik Hariyadi, Agus Suranto

Lampiran 3. Perhitungan kebutuhan ekstrak rumput tiap perlakuan

- $1000 \text{ ppm} = \frac{0,1}{100} \times 1000 \text{ lt} = 1 \text{ ml}$
- $2000 \text{ ppm} = \frac{0,2}{100} \times 1000 \text{ lt} = 2 \text{ ml}$
- $3000 \text{ ppm} = \frac{0,3}{100} \times 1000 \text{ lt} = 3 \text{ ml}$
- $4000 \text{ ppm} = \frac{0,4}{100} \times 1000 \text{ lt} = 4 \text{ ml}$

Lampiran 4. Perhitungan konversi ppm ke persentase

$$1\% = 10.000 \text{ ppm}$$

- $1000 \text{ ppm} = \frac{1000}{10.000} \times 1\% = 0,1 \%$
- $2000 \text{ ppm} = \frac{2000}{10.000} \times 1\% = 0,2 \%$
- $3000 \text{ ppm} = \frac{3000}{10.000} \times 1\% = 0,3 \%$
- $4000 \text{ ppm} = \frac{4000}{10.000} \times 1\% = 0,4 \%$

Lampiran 5. Perhitungan kebutuhan pupuk

$$\text{Jarak tanam} = 40\text{cm} \times 70\text{cm}$$

$$\sum \text{Tan} = \frac{10.000}{0,4 \times 0,7} = \frac{10.000}{0,28} = 35.714 \text{ ton}$$

- 1) Pemberian pupuk kandang (pupuk dasar)

$$\begin{aligned} \text{Pemberian pupuk kandang/tanaman} &= \frac{30.000}{35.714} \\ &= 840 \text{ gram/tanaman} \end{aligned}$$

- 2) Pupuk SP-36 (250 kg/ha)

$$\begin{aligned} \text{Pemberian pupuk SP-36 per tanaman} &= \frac{250}{35.714} \\ &= 7 \text{ gram/tanaman} \end{aligned}$$

- 3) Pupuk urea (125 kg/ha)

$$\begin{aligned} \text{Pemberian pupuk urea per tanaman} &= \frac{125}{35.714} \\ &= 3,5 \text{ gram/tanaman} \end{aligned}$$

4) Pupuk ZA (300kg/ha)

$$\begin{aligned} \text{Pemberian pupuk ZA per tanaman} &= \frac{300}{35.714} \\ &= 8,4 \text{ gram/tanaman} \end{aligned}$$

5) Pupuk Kcl (200kg/ha)

$$\begin{aligned} \text{Pemberian pupuk Kcl per tanaman} &= \frac{200}{35.714} \\ &= 5,6 \text{ gram/tanaman} \end{aligned}$$

Lampiran 6. Tabel sidik ragam tinggi tanaman dan jumlah daun minggu ke-4, berat kering akar minggu ke-2 dan ke-4

a. Tinggi tanaman minggu ke-4

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	48,0827600	12,0206900	0,73	0,5912 ns
Perlakuan	4	48,08276000	12,02069000	0,73	0,5912 ns
Galad	10	164,4838000	16,4483800		
Total	14	212,5665600			
	R ²	KV	Akar Kuadrat	Hasil	
	0,226201	5,857903	4,055660	69,23400	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

b. Jumlah daun minggu ke-4

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	109,6421067	27,4105267	0,67	0,6255 ns
Perlakuan	4	109,6421067	27,4105267	0,67	0,6255 ns
Galad	10	407,1178667	40,7117867		
Total	14	516,7599733			
	R ²	KV	Akar Kuadrat	Hasil	
	0,212172	9,432401	6,380579	67,64533	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

c. Berat kering akar minggu ke-2 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	0,00697333	0,00174333	0,85	0,5271 ns
Perlakuan	4	0,00697333	0,00174333	0,85	0,5271 ns
Galad	10	0,02060000	0,00206000		
Total	14	0,02757333			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,252901	0,119949	0,045387	37,83867	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

d. Berat kering akar minggu ke-4 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	0,46366667	0,11591667	0,64	0,6459 ns
Perlakuan	4	0,46366667	0,11591667	0,64	0,6459 ns
Galad	10	1,81066667	0,18106667		
Total	14	2,27433333			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,203869	1,108797	0,425519	3837667	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

Lampiran 7. Sidik ragam berat segar akar minggu ke-2 dan ke-4, berat segar tajuk minggu ke-2 dan ke-4

e. Berat segar akar minggu ke-2 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	1,05950667	0,26487667	1,41	0,2988 ns
Perlakuan	4	1,05950667	0,26487667	1,41	0,2988 ns
Galad	10	1,87526667	0,18752667		
Total	14	2,93477333			
	R^2	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,361018	1,116226	0,433043	38,79533	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

f. Berat segar akar minggu ke-4 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	11,59236000	2,89809000	1,12	0,3983 ns
Perlakuan	4	11,59236000	2,89809000	1,12	0,3983 ns
Galad	10	25,77173333	2,57717333		
Total	14	37,36409333			
	R^2	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,310254	3,920351	1,605358	40,94933	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

g. Berat segar tajuk minggu ke-2 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	33,69820000	8,42455000	2,31	0,1295 ns
Perlakuan	4	33,69820000	8,42455000	2,31	0,1295 ns
Galad	10	36,53400000	3,65340000		
Total	14	70,23220000			
	R^2	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,479811	4,280822	1,911387	44,65000	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

h. Berat segar tajuk minggu ke-4 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	109,9080400	27,4770100	0,51	0,7283 ns
Perlakuan	4	109,9080400	27,4770100	0,51	0,7283 ns
Galad	10	535,9253333	53,5925333		
Total	14	645,8333733			
	R^2	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,170180	12,71498	7,320692	57,57533	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

Lampiran 8. Sidik ragam berat kering tajuk minggu ke-2 dan ke-4, luas daun minggu ke-2 dan ke-4

i. Berat kering tajuk minggu ke-2

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	5,38470667	1,34617667	2,29	0,1311 ns
Perlakuan	4	5,38470667	1,34617667	2,29	0,1311 ns
Galad	10	5,87326667	0,58732667		
Total	14	11,25797333			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,478302	28,97803	0,766372	2,644667	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

j. Berat kering tajuk minggu ke-4 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	10,75286667	2,68821667	1,57	0,2550 ns
Perlakuan	4	10,75286667	2,68821667	1,57	0,2550 ns
Galad	10	17,07286667	1,70728667		
Total	14	27,82573333			
	R ²	KV	Akar Kuadrat	Hasil	
	0,386436	3,249789	1,306632	40,20667	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

k. Luas daun minggu ke-2 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	274,2079064	68,5519767	1,58	0,2543 ns
Perlakuan	4	274,2079067	68,5519767	1,58	0,2543 ns
Galad	10	434,6721333	43,4672133		
Total	14	708,8800400			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,386818	8,369046	6,592967	78,77800	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

l. Luas daun minggu ke-4 hasil transformasi

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr>F
Model	4	513,998693	128,499673	0,75	0,5774 ns
Perlakuan	4	513,9986933	128,4996733	0,75	0,5774 ns
Galad	10	1702,703867	170,270387		
Total	14	2216,702560			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,231875	12,81125	13,04877	101,8540	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

Lampiran 9. Sidik ragam berat buah, jumlah buah dan diameter buah

m. Berat buah (gram)

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	297,675.1322	74,418.7831	6,20	0,0089 s
Perlakuan	4	297,675.1322	74,418.7831	6,20	0,0089 s
Galad	10	119,946.5343	11,994.6534		
Total	14	417,621.6666			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,712787	23,24041	109,5201	471,2487	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

n. Jumlah buah

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	63,6580400	15,9145100	2,62	0,0986 ns
Perlakuan	4	63,6580400	15,9145100	2,62	0,0986 ns
Galad	9	60,6953333	6,0695333		
Total	13	124,3533733			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,511912	18,50786	2,463642	13,31133	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

o. Diameter buah (cm)

Sumber	DF	JK	KT	F-hitung	Pr > F
Model	4	3,22566667	0,80641667	43,14	<0,0001 s
Perlakuan	4	3,22566667	0,80641667	43,14	<0,0001 s
Galad	10	0,18693333	0,01869333		
Total	14	3,41260000			
	R ²	KV	Akar kuadrat	Hasil	
	0,945223	4,057079	0,136724	3,370000	
Keterangan	: s (significant) ns (non-significant)				

Lampiran 10. Foto dokumentasi penanaman, pemupukan, penyiraman, tanaman sudah berbuah, berat tajuk dan berat akar

a. Penanaman

b. Pemupukan

c. Penyiraman

d. Tanaman sudah berbuah

e. Berat tajuk

f. Berat akar

Lampiran 11. Foto dokumentasi Berat buah, tanaman korban minggu ke-2 dan ke-4

a. berat tomat

b. Tanaman korban minggu ke-2

c. Tanaman korban minggu ke-4